

Zinsbegrip bij mensen met agrammatische afasie: de invloed van woordvolgorde

Prof. Dr. Roelien Bastiaanse

Afasie is een verworven taalstoornis ten gevolge van hersenletsel. Afhankelijk van de plaats en de grootte van de laesie zijn een of meerdere niveaus van taal aangedaan. In deze lezing gaat het om stoornissen in het zinsbegrip. De nadruk ligt op mensen met een zogenaamde *agrammatische afasie*, dat wil zeggen dat vooral het grammaticale niveau is aangedaan. Voor hen zijn vooral semantische reversibele zinnen waarbij het thema voorafgaat aan de agens (*de jongen wordt door het meisje bespioneerd*) moeilijk te begrijpen. Om dit verschijnsel te verklaren, zijn verschillende hypothesen geformuleerd, bijvoorbeeld de *Trace Deletion Hypothesis (TDH)* van Grodzinsky (1995) en de *Derived Order Problem Hypothesis (DOP-H)* van Bastiaanse & Van Zonneveld (2005). Deze beide hypothesen verklaren beide uitstekend de resultaten uit het Engels en het Nederlands, maar voor andere talen blijken er toch meerdere factoren ene rol te spelen. Aan de hand van crosslinguïstisch onderzoek zal worden geïllustreerd worden dat factoren van verschillende aard het zinsbegrip beïnvloeden.